લઠ્ઠાકાંડમાં અસરગ્રસ્તો વધીને ૬૧ થયા

એક દર્દી વેન્ટિલેટર પર, ચારની સ્થિતિ ગંભીર; પાંચ દર્દીઓ આઈસીયુમાં, ૧૦ને સારવાર બાદ રજા

ગાંધીનગરઃ ભાવનગરમાં ઝેરી દારૂ પીવાથી સર્જાયેલા લઠ્ઠાકાંડમાં અસરગ્રસ્તોનો આંકડો વધીને ૬૧ થયો છે.

આ ઘટનામાં અત્યાર સુધીમાં ૮ વ્યક્તિઓનાં મોત થયા છે, જ્યારે ૧૦ દર્દીઓને સારવાર બાદ રજા આપવામાં આવી છે. હાલ ૨૫ દર્દીઓ હોસ્પિટલમાં સારવાર હેઠળ છે. જેમાંથી ૧૫ દર્દીઓની સ્થિતિ સ્થિર છે, જ્યારે પાંચ દર્દીઓ સઘન સારવાર વિભાગમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે. આ પૈકી ચાર દર્દીઓની સ્થિતિ ગંભીર છે અને એક દર્દીને વેન્ટિલેટર પર રાખવામાં આવ્યો છે. ગઈકાલે વધુ પાંચ અસરગ્રસ્તોને સારવાર માટે હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા. લઠ્ઠાકાંડની ગંભીરતા વચ્ચે પોલીસ અને વહીવટી તંત્ર દ્વારા કાર્યવાહી તેજ કરવામાં આવી છે. મુખ્ય આરોપી રઈશ સહિત ૧૩ આરોપીઓના ૧૦ દિવસના પોલીસ રિમાન્ડ મંજૂર થયા છે. તપાસનો દોર ગુજરાત ઉપરાંત અન્ય રાજ્યો સુધી લંબાવવામાં આવ્યો છે.

અમદાવાદમાં પણ ડુપ્લિકેટ દારૂ બનાવવાના કૌભાંડનો પર્દાફાશ

ભાવનગર લઠ્ઠાકાંડની તપાસ વચ્ચે અમદાવાદના કુબેરનગર વિસ્તારમાં ડુપ્લિકેટ દારૂ બનાવવાના કૌભાંડનો પણ પર્દાફાશ થયો છે. નિકોલ પોલીસ અને સ્ટેટ મોનિટરિંગ સેલે એક મકાનમાં દરોડો પાડી ડુપ્લિકેટ દારૂ તૈયાર કરવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી સામગ્રી કબજે કરી છે. સસ્તા દારૂમાં ભેળસેળ કરી તેને મોંઘી બ્રાન્ડના દારૂ તરીકે તૈયાર કરવામાં આવતો હોવાની આશંકા છે. પોલીસે સુનિલ માખીજાની ધરપકડ કરી છે, જ્યારે દિનેશ જંડાવાલા ફરાર હોવાથી તેની શોધખોળ હાથ ધરાઈ છે. પોલીસે ખાલી બોટલો, ઢાંકણાં સહિતની સામગ્રી કબજે કરી વધુ તપાસ શરૂ કરી છે.

લઠ્ઠાકાંડને પગલે રાજકીય ગરમાવો

ભાવનગર લઠ્ઠાકાંડને પગલે રાજ્યમાં રાજકીય માહોલ પણ ગરમાયો છે. કોંગ્રેસ દ્વારા આજે રાજ્યવ્યાપી વિરોધ પ્રદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. પ્રદેશ કોંગ્રેસ પ્રમુખ અમિત ચાવડાએ દારૂબંધીના અમલ સામે સવાલો ઉઠાવી હાઈકોર્ટના સિટિંગ જજના નેતૃત્વમાં વિશેષ તપાસની માંગ કરી છે. આમ આદમી પાર્ટીના નેતા ગોપાલ ઇટાલિયા અને કોંગ્રેસના ધારાસભ્ય જીગ્નેશ મેવાણીએ ભાવનગરની સર ટી. હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહેલા દર્દીઓની મુલાકાત લઈ સરકારની કામગીરી સામે સવાલો ઉઠાવ્યા છે. આમ આદમી પાર્ટીના નેતા અરવિંદ કેજરીવાલે પણ સોશિયલ મીડિયા મારફતે ગુજરાતમાં દારૂબંધીના અમલ અંગે સરકારને ઘેરી છે.

રાજકોટ સિવિલમાં મહિલા તબીબ સાથે ગેરવર્તણૂક કરનાર ડૉ.રામાણીની બદલી

ડૉ. અશ્વિન રામાણીએ મહિલા રેસિડેન્ટ સાથે અપશબ્દોનો પ્રયોગ કર્યો હતો

ઘટનામાં આરોગ્ય મંત્રીએ પીડિત મહિલા તબીબને ન્યાયની ખાતરી આપી હતી

સાંજ પહેલા ડૉ. અશ્વિન રામાણીને પંચમહાલ જિલ્લાના વાવકુંડલી ખાતે મોકલી અપાયા

ગાંધીનગરઃ રાજકોટ સિવિલ હોસ્પિટલમાં મહિલા રેસિડેન્ટ તબીબ સાથે ગેરવર્તણૂક અને અભદ્ર ભાષાના ઉપયોગના આક્ષેપોને રાજ્ય સરકારે ગંભીરતાથી લેતાં તાત્કાલિક કાર્યવાહી કરી છે. આરોગ્ય મંત્રી પ્રફુલ પાનશેરીયાના આદેશથી રાજકોટની આર.ઝેડ. હોસ્પિટલના ડૉ. અશ્વિન રામાણીની પંચમહાલ જિલ્લાના વાવકુંડલી સ્થિત પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્ર ખાતે બદલી કરવામાં આવી છે. ઘટનાના વિરોધમાં રેસિડેન્ટ તબીબો ઈમરજન્સી વોર્ડ બહાર ધરણાં પર બેસી ગયા હતા અને જવાબદાર સિનિયર તબીબ સામે કાર્યવાહી કરવાની માગ કરી હતી. સમગ્ર ઘટનાની જાણ થતાં આરોગ્ય મંત્રી પ્રફુલ પાનશેરીયાએ પીડિત મહિલા તબીબ સાથે ટેલિફોનિક વાતચીત કરી હતી. તેમણે મહિલા તબીબને ન્યાય અને સંપૂર્ણ સુરક્ષાની ખાતરી આપતાં સરકારી હોસ્પિટલોમાં મહિલા તબીબો અને કર્મચારીઓની સુરક્ષા તથા સન્માન સાથે કોઈપણ પ્રકારનું સમાધાન કરવામાં નહીં આવે તેમ સ્પષ્ટ કર્યું હતું.

આરોગ્ય મંત્રીએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે કાર્યસ્થળે કોઈપણ પ્રકારની ગેરવર્તણૂક કે અયોગ્ય વર્તન સાંખી લેવામાં આવશે નહીં. મહિલા તબીબો અને કર્મચારીઓ સમાજને મહત્વપૂર્ણ આરોગ્યસેવા પૂરી પાડે છે ત્યારે તેમના ગૌરવ અને સન્માનનું રક્ષણ કરવું સરકારની સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા છે. સમગ્ર ઘટનાની કાર્યવાહી નિયમો મુજબ અને પારદર્શક રીતે કરવામાં આવશે તથા તપાસમાં દોષિત ઠરનાર સામે કડક પગલાં લેવામાં આવશે.

ડિગ્રી ઈજનેરીની ખાલી બેઠકો માટે 25 ઓગસ્ટે ઓફલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયા

અમદાવાદઃ શૈક્ષણિક વર્ષ 2026-27ના પ્રથમ વર્ષ ડિગ્રી ઈજનેરી અભ્યાસક્રમમાં સરકારી તથા અનુદાનિત સંસ્થાઓ, એમએસ યુનિવર્સિટી અને આઈઆઈટીઆરએએમ ખાતે ઓનલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયા પૂર્ણ થયા બાદ ખાલી રહેલી બેઠકો માટે 25 ઓગસ્ટના રોજ ઓફલાઈન પ્રવેશ પ્રક્રિયા યોજાશે. આ પ્રક્રિયામાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા ઉમેદવારોએ 21 ઓગસ્ટથી 23 ઓગસ્ટ, સાંજે 5 વાગ્યા સુધી પ્રવેશ સમિતિની વેબસાઈટ પર પોતાના પ્રવેશ ખાતા મારફતે ઓનલાઈન સંમતિ આપવાની રહેશે. આ પ્રક્રિયા સંપૂર્ણપણે ઓફલાઈન હોવાથી ઉમેદવારોએ ઓનલાઈન પસંદગી ભરવાની રહેશે નહીં.

હવે સાઈડ કારવાળી બાઈક જોવા મળશે, દિવ્યાંગને મંજૂરી

મનો-દિવ્યાંગો માટે પણ ખાસ જોગવાઈ; ૪૦ કિમીથી વધુ ઝડપ નહીં, હેલ્મેટ-સીટ બેલ્ટ ફરજિયાત રહેશે

ગાંધીનગરઃ ગુજરાતમાં શારીરિક તેમજ મનો-દિવ્યાંગજનો માટે સાઈડકાર જોડાયેલી મોટરસાઈકલની નોંધણી તથા જરૂરી ફેરફારને મંજૂરી આપવામાં આવશે. વાહન વ્યવહાર કમિશનરની કચેરીએ આ અંગે પરિપત્ર બહાર પાડી રાજ્યની તમામ આરટીઓ અને એઆરટીઓ કચેરીઓને કેન્દ્ર સરકારની માર્ગદર્શિકા મુજબ કાર્યવાહી કરવા સૂચના આપી છે. સરકારના પરિપત્રમાં મનો-દિવ્યાંગજનો માટે પણ સાઈડકારવાળી મોટરસાઈકલની નોંધણી અને ફેરફાર અંગે સ્પષ્ટ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. વાહનની માલિકી, વાલીપણા અને સંચાલન સહિતની બાબતોમાં કાયદેસરના વાલી અથવા તેમની જાણ અને સંમતિથી અધિકૃત વ્યક્તિની ભૂમિકા નક્કી કરવામાં આવી છે.

સાઈડ કારવાળી બાઈક માટે કઈ કઈ શરતો રહેશે?

દિવ્યાંગજનોની સલામતીને ધ્યાનમાં રાખીને વાહનની મહત્તમ ઝડપ ૪૦ કિલોમીટર પ્રતિ કલાક નક્કી કરવામાં આવી છે. વાહનચાલક તેમજ મનો-દિવ્યાંગ મુસાફર માટે હેલ્મેટ ફરજિયાત રહેશે. સાઇડકારમાં યોગ્ય બેઠક પટ્ટો અથવા અન્ય સલામતીની વ્યવસ્થા હોવી પણ જરૂરી રહેશે. વાહનની નોંધણી કે ફેરફારને મંજૂરી આપતા પહેલાં તેનું ભૌતિક નિરીક્ષણ કરવામાં આવશે. સાઇડકાર જોડવાથી વાહનચાલક, દિવ્યાંગ મુસાફર કે અન્ય માર્ગ વપરાશકારોની સલામતીને કોઈ જોખમ ન સર્જાય તેની પણ ખાતરી કરવામાં આવશે. આ ઉપરાંત માન્ય વ્યાપક વીમા પોલિસી, જેમાં ઓછામાં ઓછું તૃતીય પક્ષનું જોખમ આવરી લેવાયેલું હોય, તે પણ ફરજિયાત રહેશે. આ સમગ્ર વ્યવસ્થામાં મોટર વાહન કાયદા, ૧૯૮૮ તેમજ કેન્દ્ર સરકારની સંબંધિત માર્ગદર્શિકા અને સૂચનાઓનું પાલન કરવાનું રહેશે.

ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ અને તેમની સેક્રેટરી નતાલી હાર્પ વચ્ચેના ગાઢ સંબંધો ચર્ચાનો મુદ્દો બન્યા છે

ટુ ધ પોઈન્ટ ■ સંજય વોરા ■

અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની આસપાસ ઘણી શક્તિશાળી હસ્તીઓ છે, પરંતુ ૩૫ વર્ષીય ફૂટડી યુવતી નતાલી હાર્પની ભૂમિકા કાંઈક અલગ છે. નતાલી કેમેરા પર કામ કરતી નથી, તેમ છતાં તે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની આસપાસ કાયમ હાજર રહે છે. નતાલી ઓવલ ઓફિસથી મરીન વન સુધી રાષ્ટ્રપતિ સાથે રહે છે. ખાસ કરીને ભૂતપૂર્વ પ્રેસ સેક્રેટરી કેરોલિન લેવિટના ગયા પછી વ્હાઇટ હાઉસમાં નાતાલી હાર્પનું મહત્ત્વ અચાનક વધી ગયું છે. નાતાલી હાર્પ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને માહિતી એકત્રિત કરવામાં, વિશ્વના નેતાઓ સાથે સંદેશાઓનું આદાનપ્રદાન કરવામાં અને સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટ તૈયાર કરવામાં મદદ કરે છે. તે મોડી રાત સુધી ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ સાથે કામ કરે છે અને રવિવારે રજા પણ લેતી નથી. નતાલી પોતાની સાથે એક પોર્ટેબલ પ્રિન્ટર પણ રાખે છે, જેના કારણે તેને વ્હાઇટ હાઉસમાં હ્યુમન પ્રિન્ટર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. એક હેવાલ મુજબ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પનાં એડલ્ટ ડાયપર બદલવાની જવાબદારી પણ નતાલી હાર્પને સોંપવામાં આવી છે.

નાતાલી હાર્પ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને સોશિયલ મીડિયા અને બહારની દુનિયાના અપડેટ પ્રદાન કરવામાં મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. તાજેતરમાં મળી આવેલા પત્રોમાં નતાલીએ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ પ્રત્યેની પોતાની ઊંડી ભક્તિ વ્યક્ત કરી હતી. તેણે સ્વીકાર્યું હતું કે તે તેમની સાથે કામ કરતી વખતે ખાવાનું, પીવાનું અને સૂવાનું પણ ભૂલી જતી હતી. મે ૨૦૨૩ માં સ્કોટલેન્ડની મુલાકાત દરમિયાન ટ્રમ્પને લખેલા એક પત્રમાં તેણે તેમની વચ્ચે બધું હંમેશા સારું રહે તેવી ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી.

તાજેતરમાં ઈરાનના હુમલાના ભય વચ્ચે તુર્કીમાં ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને હેમખેમ બહાર કાઢવાના અત્યંત ગુપ્ત ઓપરેશન દરમિયાન નતાલીની ભૂમિકા પણ સામે આવી હતી. આ ઓપરેશન માટે વિમાનના કેટરિંગ કન્ટેનરનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રમ્પ ત્યારે પોતાનાં વિમાનમાં જે અંગત લોકોને પોતાની સાથે લઈ ગયા તેમાં નતાલીનો પણ સમાવેશ થતો હતો. તે વિમાનમાં ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે પોતાની તત્કાલીન પ્રેસ સેક્રેટરી કેરોલિન લેવિટને બદલે નતાલી હાર્પને સાથે રાખી તેને કારણે લેવિટે નારાજ થઈને રાજીનામું આપી દીધું હતું. નતાલીના કારણે ટ્રમ્પના મેલેનિયા સાથેના સંબંધો પણ તાણ હેઠળ આવી ગયા છે. જો કે, બંને વચ્ચે પ્રેમસંબંધની પુષ્ટિ થઈ નથી.

નતાલી હાર્પ પહેલી વાર ૨૦૨૦ માં ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના નજીકનાં વર્તુળમાં જોડાઈ હતી. તેણે તે વર્ષે રિપબ્લિકન નેશનલ કન્વેન્શનમાં ભાષણ આપ્યું હતું અને ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને પોતાનો જીવ બચાવવાનો શ્રેય આપ્યો હતો. તેણે દાવો કર્યો હતો કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ દ્વારા રાઈટ ટુ ટ્રાય એક્ટ પર હસ્તાક્ષર કરવાથી તેને હાડકાંના કેન્સર માટે પ્રાયોગિક સારવાર મળી હતી. ત્યારબાદ હાર્પે ટીવી નેટવર્ક વન અમેરિકા ન્યૂઝમાં હોસ્ટ તરીકે કામ કર્યું. ૨૦૨૨ માં તે ફરીથી ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની ચૂંટણી ઝુંબેશમાં જોડાઈ. ૨૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫ ના રોજ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે રાષ્ટ્રપતિ તરીકે શપથ લીધા પછી નતાલી હાર્પ સત્તાવાર રીતે વ્હાઇટ હાઉસ સ્ટાફનો ભાગ બની હતી. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની ટીમમાં જોડાયા પછી હાર્પ ધીમે ધીમે રાષ્ટ્રપતિ ટ્રમ્પની ગેટકીપર બની ગઈ. તેણે છાપેલા સમાચાર, અહેવાલો, મતદાન ડેટા અને તેમના નજીકના સહયોગીઓના સંદેશાઓ ટ્રમ્પ સુધી પહોંચાડ્યા. ટ્રમ્પના નજીકના સહયોગીઓએ તેણીને માનવ પ્રિન્ટરનું ઉપનામ પણ આપ્યું. આ બાબતથી પરિચિત લોકોના જણાવ્યા મુજબ, વ્હાઇટ હાઉસના કેટલાક વરિષ્ઠ સ્ટાફે હાર્પની ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ સુધી ૨૪ કલાકની પહોંચ મર્યાદિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો. જો કે, આ પ્રયાસો નિષ્ફળ રહ્યા હતા.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની નજીકની સહાયક નતાલી હાર્પ અંગે વ્હાઇટ હાઉસમાં સુરક્ષાની ચિંતાઓ વધી ગઈ છે. ચર્ચા થઈ રહી છે કે નતાલી હાર્પે એક વર્ષથી વધુ સમયથી વેસ્ટ વિંગના કર્મચારીઓ માટે જરૂરી નિયમિત સુરક્ષા મંજૂરી પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી નથી, કારણ કે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના તેના પર ચાર હાથ છે. આ બાબતથી પરિચિત લોકોના મતે નતાલી હાર્પની ટ્રમ્પ સાથેની નિકટતા લગભગ ચોવીસ કલાકની રહેવાથી વેસ્ટ વિંગના વરિષ્ઠ સ્ટાફમાં રોષ અને ચિંતા ફેલાઈ છે. સુરક્ષા મંજૂરી પ્રક્રિયામાં સામેલ એક અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર, જરૂરી કાગળકામ પૂર્ણ કરવા માટે નતાલી હાર્પને ઘણો સમય આપવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રક્રિયામાં SF-86 નામનું ફોર્મ ભરવાની જરૂર પડે છે, જેમાં વ્યક્તિનાં અગાઉનાં સરનામાં, નાણાંકીય ઇતિહાસ અને વિદેશી સંપર્કો જેવી માહિતી સામેલ હોય છે. આ માહિતીનો ઉપયોગ ફેડરલ પૃષ્ઠભૂમિ તપાસ શરૂ કરવા માટે થાય છે. જોકે, થોડા મહિના પહેલાં તેણે ઔપચારિક ફેડરલ પૃષ્ઠભૂમિ તપાસ માટે જરૂરી દસ્તાવેજો સબમિટ કર્યા હતા અને સુરક્ષા માટેની મંજૂરી મેળવી લીધી હતી.

આ બાબતથી પરિચિત લોકોના મતે નતાલી હાર્પ દ્વારા ક્લિયરન્સ પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવામાં નિષ્ફળતાએ વ્હાઇટ હાઉસના કાનૂની સલાહકારો અને સુરક્ષા અધિકારીઓમાં ચિંતા ઊભી કરી હતી. ત્યાર બાદ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે વ્યક્તિગત રીતે હસ્તક્ષેપ કર્યો તે પછી નતાલી હાર્પે કાનૂની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરી હતી.

એક રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા અધિકારીએ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી કે રાષ્ટ્રપતિના સત્તાવાર નિવાસસ્થાન અને વેસ્ટ વિંગમાં ટ્રમ્પ સાથે નતાલી હાર્પની સતત હાજરી તેને અત્યંત સંવેદનશીલ માહિતી સુધી પહોંચ આપે છે, જેનો અન્ય ઘણા વરિષ્ઠ અધિકારીઓ પાસે અભાવ હતો.

આ અઠવાડિયે જ્યોર્જિયાના સેનેટર જોન ઓસોફે એક ભાષણ દરમિયાન નતાલી હાર્પના નામનો ઉલ્લેખ કરીને તેને ફરીથી ચર્ચામાં લાવી હતી. ડેમોક્રેટ સાંસદ ઓસોફ વારંવાર ટ્રમ્પની ટીકા કરે છે. તેમનું ભાષણ પાછળથી સોશિયલ મીડિયા પર વાયરલ થયું. ઓસોફે કતારના અમીરે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને ભેટમાં આપેલા ઉડતા મહેલ તરીકે ઓળખાતાં દેખીતી રીતે અસુરક્ષિત બોઈંગ ૭૪૭ વિમાનમાં નતાલી સાથે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની સફર પર નિશાન સાધ્યું હતું. અહેવાલો મુજબ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે ગયા મહિને તુર્કી જતાં સમયે ગુપ્ત રીતે વિમાનો બદલ્યાં ત્યારે નતાલી હાર્પ તેમના વિમાનમાં જનારા અંગત લોકોના નાના જૂથમાં સામેલ હતી. આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં જ્યારે સીએનએનના એક પત્રકારે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને ઓસોફની ટિપ્પણીઓ વિશે પ્રશ્ન કર્યો, ત્યારે વ્હાઇટ હાઉસે પાછળથી તેના સત્તાવાર X એકાઉન્ટ પર આક્રોશ વ્યક્ત કર્યો અને કહ્યું કે સીએનએનના રિપોર્ટર ક્રિસ્ટન હોમ્સે વ્હાઇટ હાઉસના એક સ્ટાફર પર ઘૃણાસ્પદ હુમલો કર્યો હતો.

વ્હાઇટ હાઉસમાં પત્રકારો ઘણીવાર નતાલીને ઓવલ ઓફિસમાં ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પથી થોડા ફૂટ દૂર ઊભી રહેલી અથવા તેમની ઘણી સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય યાત્રાઓ માટે એર ફોર્સ વન વિમાનમાં ચઢતી જુએ છે. હાર્પ સોશિયલ મીડિયા પર ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ માટે ટાઇપ કરે છે અને તેમના ટ્રુથઆઉટ સોશિયલ એકાઉન્ટ પર તેમના વતી પોસ્ટ કરે છે. સેનેટર જોન ઓસોફની ટિપ્પણીઓ પછી વ્યાપકપણે શેર કરાયેલ એક ફોટોમાં નતાલી હાર્પ કમલા હેરિસનાં ૨૦૨૪ નાં ભાષણને જોતી વખતે ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની પોતાની લેખન શૈલીમાં પોસ્ટ ટાઇપ કરતી જોવા મળી હતી.

ઓસોફ ટ્રમ્પના ઘણા ટીકાકારોમાંના એક હતા જેમણે નિર્દેશ કર્યો હતો કે હાર્પ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ તુર્કી જવા માટે જે વિમાનમાં ચઢ્યા હતા તેમાં હતી. એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે અમેરિકાને ઈરાન તરફથી ખતરાની માહિતી મળ્યા બાદ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પે આ વિમાન લીધું હતું. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પના રાષ્ટ્રપતિપદ પર અહેવાલ આપનાર પત્રકાર હેબરમેનને ન્યૂઝ નેટવર્ક પર એક કાર્યક્રમ દરમિયાન પૂછવામાં આવ્યું હતું કે ટ્રમ્પ હાર્પને તે ગુપ્ત વિમાનમાં પોતાની સાથે કેમ લઈ ગયા હતા? આના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે કોઈ સારા શબ્દના અભાવે, નતાલી તેમના માટે એક પ્રકારનો આરામદાયક ધાબળો છે. પત્રકાર મેગી હેબરમેન અને જોનાથન સ્વાનના પુસ્તક 'રેજીમ ચેન્જ'માં ટ્રમ્પ અને નતાલી વચ્ચે અસામાન્ય સંબંધ હોવાનો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો. નતાલીના અલગ થયેલા ભાઈ પ્રેસ્ટન હાર્પે મીડિયા ઇન્ટરવ્યુમાં આરોપ લગાવ્યો હતો કે નતાલીના ટ્રમ્પ સાથે ખૂબ જ અતંદુરસ્ત સંબંધો હતા. તે ટ્રમ્પ માટે એક ફેન ક્લબની જેમ કામ કરતી હતી. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ સાથે નતાલીના ગાઢ સંબંધો અંગેના પ્રશ્નો વચ્ચે વ્હાઇટ હાઉસે આ દાવાઓને ફગાવી દીધા છે અને તેને ટ્રમ્પની ટીમની સૌથી વફાદાર અને મહેનતુ સભ્ય ગણાવી છે. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ વિશેનાં પુસ્તકમાં થયેલા ખુલાસાઓથી અમેરિકન રાજકારણ ગરમાયું છે. લોકો તેમના સંબંધો પર સવાલો ઉઠાવી રહ્યા છે.

- આ લેખમાં પ્રગટ થયેલાં વિચારો લેખકનાં પોતાના છે.

નાતાલી હાર્પ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને માહિતી એકત્રિત કરવામાં, વિશ્વના નેતાઓ સાથે સંદેશાઓનું આદાનપ્રદાન કરવામાં અને સોશિયલ મીડિયા પોસ્ટ તૈયાર કરવામાં મદદ કરે છે

BUSINESS મિત્ર

સપ્તાહના અંતિમ દિવસે બેઉતરફી વધઘટે ભારતીય શેરબજાર અથડાતું રહ્યું

સેન્સેક્સ-નિફ્ટી સ્થિર, પણ રોકાણકારોના 96,500 કરોડ ધોવાયા

વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી

અમદાવાદ, તા. 21: સપ્તાહના અંતિમ દિવસે ભારતીય શેરબજાર સપાટ રહ્યું હતું. જેમાં સેન્સેક્સ 3 પોઇન્ટ અને નિફ્ટી 20 પોઇન્ટ જેટલા વધ્યા હતા, એટલે કે સપાટ બંધ રહ્યા હતા. જેમાં રોકાણકારોએ રૂ. 96547 કરોડ રૂપિયા ગુમાવ્યા છે.

સપ્તાહના અંતિમ દિવસના કારણે વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતાઓ, ક્રુડ ઓઈલના ઉંચા ભાવ અને યુએસ બજારના ઘટાડા વચ્ચે રોકાણકારોએ સાવેચતીભર્યુ વલણ અપનાવ્યું હતું. જોકે, ઉંચા ક્રુડ ઓઈલના ભાવ વચ્ચે ડોલર નબળો રહેતા રૂપિયામાં અસર રહી નહતી અને રૂપિયો નજીવો સુધર્યો હતો.

સેક્ટર વાઈઝ જોઈએ તો પ્રાઈવેટ બેન્ક, મેટલ અને રિયલ્ટી શેરોમાં સુધારો જોવાયો હતો, જ્યારે એફએમસીજી, ઓટો અને કેમિકલ શેરો ઘટ્યા હતા.

રૂપિયો સપાટ રહ્યો

કરન્સી બજારમાં ડોલરની સામે રૂપિયામાં સપાટ વલણ જોવાયું હતું. ડોલરની સામે રૂપિયો એક પૈસા સુધરીને 95.71ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. જ્યારે ગત સેશનમાં ડોલરની સામે રૂપિયો 95.72ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. અન્ય કરન્સીઓમાં યુરો 112.57, પાઉન્ડ 131.08, કેનેડિયન ડોલર 69.84, ઓસ્ટ્રેલિયન ડોલર 68.89, જાપાનીઝ યેન 0.6035 અને સીંગાપોર ડોલર 75.34ના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

ફોરેક્સ બજાર	
ડોલર	95.71 રૂ.
યુરો	112.57 રૂ.
પાઉન્ડ	131.08 રૂ.
યેન	0.6035 રૂ.

બીએસઈ સેન્સેક્સ 3.11 પોઈન્ટ એટલે કે 77540.83 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં સેન્સેક્સ 77725 પોઈન્ટ સુધી ઉછળ્યો હતો, જ્યારે નીચામાં 77445 પોઈન્ટ સુધી ઘટ્યો હતો. જ્યારે નિફ્ટી 20.15 પોઈન્ટ એટલે કે 0.08 ટકા વધીને 24250 પોઈન્ટની ઉપર એટલે કે 24252 પોઈન્ટા સ્તરે બંધ રહી હતી. આજે ઈન્ટ્રાડેમાં નિફ્ટી 24284 પોઈન્ટ સુધી ઉછળી હતી, જ્યારે નીચામાં 24206 પોઈન્ટ સુધી ઘટી હતી. બેન્ક નિફ્ટી 266.05 પોઈન્ટ એટલે કે 0.46 ટકા વધીને 57561.95 પોઈન્ટના સ્તરે બંધ રહ્યા હતા.

બીએસઈ ખાતે જેબીએમ ઓટોમાં 22.47 ઘણા, વેલસ્પન કોર્પમાં 15.67 ગણા, આઈઆઈએફએલ ફાઈ.માં 7.42 ગણા, એનસીસીમાં 7.37 ગણા અને મહારાષ્ટ્ર સીમલેસમાં 5.34 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે. એનએસઈ ખાતે જેબીએમ ઓટોમાં 58.26 ગણા, વેલસ્પન કોર્પમાં 26.38 ગણા, એનસીસીમાં 13.17 ગણા, જિન્દાલ સો લિ.માં 11.22 ગણા, કારટ્રેડ ટેકમાં 8.71 ગણા કામકાજ નોંધાયા છે.

બ્રોડર માર્કેટમાં સુધારો જોવાયો હતો. બીએસઈ મિડકેપ ઈન્ડેક્સ 0.12 ટકા અને સ્મોલકેપ ઈન્ડેક્સ 0.31 ટકા સુધારા જોવાયા હતા. જેના લીધે માર્કેટ બ્રેડથ પોઝિટિવ રહ્યા હતા. બીએસઈ ખાતે 2250 શેરો વધ્યા હતા, જ્યારે 2092 શેરો ઘટ્યા હતા અને 243 શેરો યથાવત રહ્યા હતા.

નિફ્ટી મીડિયા ઈન્ડેક્સ 0.91 ટકા ઘટાડા સાથે બંધ રહ્યા હતા. જેમાં નેટવર્ક 18 મીડિયા, ઝી એન્ટર, સારેગામા ઈન્ડિયા, પીવીઆર આઈનોક્સ, પ્રાઈમ ફોકસ અ હેથવે કેબલ વધ્યા હતા. બીજી તરફ, સન ટીવી નેટવર્ક, ટીપ્સ મ્યુઝીક અને ડીબી કોર્પમાં ઘટાડો જોવાયા હતા.

વૈશ્વિક સ્તરે યુરોપિયન અને એશિયન બજારોમાં સુધારો જોવાયો હતો. ટેકનોલોજી અને કોમોડિટી લિંક્ડ શેરોમાં સુધારો, નબળા ડલર અને પ્રાધેશિક આર્થિક પ્રવૃત્તિમાં સ્થિતિસ્થાપકતાના સંકેતોને ટેકો આપ્યો હતો. જોકે, ક્રુડ ઓઈલના વધેલા ભાવ મીડલ ઈસ્ટમાં ભૌગોલિક રાજકીય તણાવને કારણે રોકાણકારો સાવચેત રહ્યા હતા. જાપાનમાં કોર કન્ઝ્યુમર ફુગાવો જુનમાં 1.6 ટકાથી વધીને જુલાઈમાં વાર્ષિક ધોરણે 1.8

સેન્સેક્સ	3.11	77540.83
નિફ્ટી	20.15	24252.00
બેન્ક નિફ્ટી	266.00	57761.95

નિફ્ટી — ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
પાવરગ્રીડ	2.87	272.40
એચડીએફસી લાઇફ	2.36	554.80
કોટક મહિન્દ્રા બેન્ક	1.37	402.80
નેસલે ઇન્ડિયા	1.31	1477.10
ભારત ઇલે.	1.12	414.00

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
મારૂતિ સુઝુકી	1.77	13565.00
ટ્રેન્ટ	1.55	2924.00
એચસીએલ ટેકનો	1.21	1302.50
ઇન્ટરગ્લોબ	1.06	5110.00
ઇન્ફોસીસ	0.80	1121.00

સેન્સેક્સ — ટોપ ગેઇનર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
પાવરગ્રીડ	2.66	272.30
ભારત ઇલે.	1.17	413.50
કોટક બેન્ક	1.08	402.80
એનટીપીસી	0.61	230.05
બજાજ ફિનસર્વ	0.60	2028.65

ટોપ લુઝર્સ

કંપનીનું નામ	ટકાવારી	ભાવ
ટ્રેન્ટ	1.53	2922.50
મારૂતિ સુઝુકી	1.51	13580.00
ઇન્ટરગ્લોબ	1.35	5092.85
એચસીએલ ટેકનો	1.21	1304.00
એચયુએલ	0.96	2017.00

યાર્ન બજાર સુરત

(GST સાથેના ભાવ) — નરેશ / મુકેશ ઘીવાળા ૩૫૧૬૪૪૬ - ૨૫૯૯૯૭૪

પ્રફુલ/સાલાસર/કેપલોન	**રૂા.**	૭૫/૩૬ ''	૧૩૩.૫	-----	---
૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	૨૬૫	૫૦/૩૬ ''	૧૪૭	૮૦/૭૨ બ્લેક રોટો	૧૬૦
૩૦/૩૬ એફડી	૨૭૫	૫૦/૪૮ SD/ક્રેપ	૨૫૯	**ગાર્ડન**	
લોકલ		**RIL રિલાયન્સ**		૪૯/૨૪ એફડીવાય	૧૪૧.૨૫
૬૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૫૪	૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૮	૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ	૧૯૬
૬૮/૩૬	૧૫૧	૧૧૪.૧૩ રોટો	---	૬૨ ક્રિમ્પ	૧૫૫.૫
૭૨/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૯	૧૦૦ ટેક્ષ	૧૪૭	૬૮ ક્રિમ્પ	૧૫૨
૯૦/૩૬ ક્રિમ્પ	૧૪૭	**વેલનોન** (જીએસટી સાથે)		૭૨ ક્રિમ્પ	૧૪૭.૫
૮૪/૪૮ ક્રિમ્પ	૧૪૮	૮૦/૭૨ રોટો	૧૫૪.૫	૭૫ ક્રિમ્પ	૧૪૮.૫
૩૦/૧૪ ક્રિમ્પ		૮૦/૭૨ ફોલ્ડર	૧૬૦	૮૦ ક્રિમ્પ	૧૪૮
૮૦/૭૨ રોટો.	૧૫૩	૧૬૦ ડીસ્કેટ	૧૬૦	૮૦/૭૨ રોટો	૧૫.૫
૮૦/૩૬ રોટો.	૧૫૪	---	---	૩૦/૨૪ બ્રાઇટ	---
૧૫૦/૪૮બ્રાઇટ	૧૪૬	૮૦/૧૦૮ ''	૧૫૩	૩૦/૩૬ એફડી	---
				TPM	૧૫૨

તેલ બજાર સુરત

૧૫ કિલોના ભાવ

સીંગતેલ (૧૫ કિ.)	૩૧૮૦	કોપરેલ	૪૫૦૦
સીંગતેલ (૧૫ લિ.)	૨૯૫૦	વનસ્પતિ ઘી	૨૫૯૦
સીંગતેલ (૫ લી)	૯૮૦	સનફ્લાવર	૨૫૮૦
કપાસીયા (૧૫ કિ.)	૨૮૩૦	તલતેલ	૪૫૦૦
કપાસીયા (૧૫ લિ.)	૨૬૦૦	દિવેલ	૨૫૦૦
કપાસીયા (૫ લિ.)	૯૩૦	મકાઇ તેલ	૨૬૦૦
સરસીયું તેલ	૨૯૮૦		

જથ્થાબંધ ખાંડબજાર

પ્રતિ ક્વિન્ટલ ભાવ (રૂા.)

મહારાષ્ટ્ર	
એમ-30 (ભરવાલાયક)	૫૨૦૦
એમ-30	૫૨૦૦
એસ-30	૫૧૦૦
ગુજરાત	
એમ-30	૫૧૦૦
એસ-30	૫૦૦૦

સોના-ચાંદી સુરત

(ટેક્ષ સહિત)

સટાન્ડર્ડ સોનું	૧૬૫૩૦૦
તેજાબી સોનું	૧૬૫૨૧૦
દાગીના-૨૨ કેરેટ	૧૫૭૦૩૦
દાગીના-બીએસઆઈ હોલમાર્ક	૧૬૧૯૯૦
સોનાનાં બિસ્કીટ	૧૬૫૩૦૦૦
ચાંદી (૯૯૯)	૨૫૩૦૦૦
ચાંદી સિક્કા	૨૫૪૫૦૦

જેપી મોર્ગનના 'ઓવરવેઈટ' રેટિંગથી ગોલ્ડ લોન શેરોમાં તોફાની તેજી

IIFL, મુથૂટ અને મણપ્પુરમ ફાઇનાન્સના શેરો 8% સુધી ઉછળ્યા

મુંબઈ, તા. 21: ગોલ્ડ લોન કંપનીઓના શેરમાં તોફાની ઉછાળો જોવા મળ્યો હતો. આનું કારણ એ છે કે વિદેશી બ્રોકરેજ કંપની જેપી મોર્ગને આઈઆઈએફએલ ફાઈ., મુથુટ ફાઈ., અને મન્નાપુરમ ફાઈ.ના શેરને આવરી લેવાનું શરૂ કર્યુ છે. આ શેરોને બ્રોકરેજ હાઉસીસે ઓવરવેઈટ રેટિંગ આપ્યું છે. આઈઆઈએફએલ ફાઈ., મુથુટ ફાઈ., અને મણિપુરમ ફાઈ.ના શેરમાં 2 ટકાથી 8 ટકાનો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે.

રાજકીય પક્ષોને આપેલ દાન ક્યારે બાદ મળે?

ટેક્સ ટ્વિટર — **વિરેશ રૂદલાલ**

આવકવેરા કાયદાની કલમ - 80 GGC અન્વયે સ્થાનિક સત્તા કે કૃત્રિમ શખ્સ જે સરકાર ફંડીગ આધારિત હોય તે સિવાયના શખ્સો દ્વારા રાજકીય પક્ષોને આપેલ ફાળો - દાન બાદ મળવાને પાત્ર છે. આપેલ રકમના 100% બાદ મળવા પાત્ર છે. રાજકીય પક્ષ Representative of the people act 1951ની કલમ - 29A અન્વયે રજીસ્ટર્ડ નહિ હોય તો તેને આપેલ દાન બાદ મળવાપાત્ર નથી. રોકડ સિવાયમાં દાન આપી શકાય. રસીદ કે સર્ટીફીકેટ હોવું જરૂરી.

સુરત ટ્રીબ્યુનલનો ચૂકાદો

સુરત ટ્રીબ્યુનલે જયેશકુમાર ગોપાલભાઈ અકબરી વિ. ડે. કમિ. ઓફ ઈન્કમટેક્ષના કેઈસમાં કરદાતાએ રાજકીય પક્ષને આપેલ દાનની કંપાતને મકારી છે. આદારણી દરમ્યાન આવકવેરા અધિકારીએ જોયું કે કરદાતાએ પોતાની વાર્ષિક ગ્રોસ આવક 1.08 કરોડમાંથી રૂા.50 લાખ અમાન્ય (Unrecognised) પાર્ટને ચૂકવેલ છે. આવા દાનની સત્યતા (Genuinness) તપાસવા આવકવેરા અધિકારીએ કલમ - 133 (6) હેઠળ રાજકીય પક્ષને નોટીસ બજાવી. વધુમાં રાજકીય પક્ષને તેઓના વાર્ષિક ઓડિટેડ હિસાબો અને દાન સંબંધી રીપોર્ટ ચીફ ઈલેકશન કમિશ્નર સમક્ષ રજૂ કર્યા નથી તે સંબંધી લખ્યું.

ત્યારબાદ આવકવેરા અધિકારીએ કરદાતાને ફરીથી નોટીસ મોકલીને દાનની સત્યના સાબિત કરવા કહ્યું કારણ કે રાજકીય પક્ષે પોતાના બેંક સ્ટેટમેન્ટ અને ફોર્મ - 24 ઈલેકશન કમિશન સમક્ષ રજૂ કરેલ નથી. આ કારણસર કરદાતાના જવાબથી અસંતૃષ્ટ આવકવેરા અધિકારીએ દાનની આપેલ રકમની કપાત નામંજૂર કરી.

ટ્રીબ્યુનલ સમક્ષની આ અપીલમાં આદારણી અધિકારી સમક્ષ રજૂ કરેલ વિગતો પુરાવા સિવાય વધુ સચોટ કોઈ માહિતી રજૂ કરી નથી. આદારણી અધિકારીના શંકા બાબતે કોઈ જવાબ આપ્યો નથી. રાજકીય પક્ષના બેંક ખાતાની વિગત આપી નથી. આ પક્ષ કેવી રીતે સંપર્કમાં આવ્યો તે જણાવ્યુ નથી. દાનની રસીદ છે પણ ડોક્યુમેન્ટ ચકાસણી યાદી નથી.

દિલ્હી - અમદાવાદ ટ્રીબ્યુનલ

દિલ્હી ટ્રીબ્યુનલે આશિષ દુબેના કેઈસમાં કરદાતાએ રાષ્ટ્રીય કોમી એકતા પક્ષને આપેલ ડોનેશન કપાત મંજૂર કરી છે. કરદાતાએ રજૂ કરેલ પૂરાવાથી રજીસ્ટર્ડ પક્ષને આપેલ દાન સિધ્ધ થાય છે. તે રાજકીય પક્ષ દ્વારા રજૂ થયેલ રીટર્ન સહિત કરદાતાના બેંક સ્ટેટમેન્ટ ત્યા ડોનેશન રસીદ આપી છે હવે તે રાજકીય પક્ષ એકાઉન્ટમાં કેવી રીતે બતાવે છે તે કારણસર કપાતને ઈન્કાર થઈ શકે નહિ

અમદાવાદ ટ્રીબ્યુનલે આર્મી ઈન્ફોટેકમાં કરદાતાની તરફેણમાં અને રાકેશ બાબુભાઈ પાહરીયામાં વિરૂધ્ધમાં ચૂકાદાઓ આપ્યા છે.

જો કે સામાન્ય ફરિયાદ એવી છે કે આ કલમ હેઠળ દુરૂપયોગ (misuse) થાય છે. અને સાચું સાબિત થતું નથી. ખાસ કરીને પગારદાર કરદાતા માટે પગારની રકમ માંથી અપાતા ડોનેશનનો ટેક્ષ બચાવવા માટે જ હોય છે. એવો ખાતાનો અભિગમ રહે છે. અને અન્ય રીતે પૈસા પાછા મળી જાય છે.

ટ્રેડર્સની સંખ્યા ઘટી છતાં સરેરાશ નુકસાન વધ્યું

F&O ટ્રેડિંગમાં 88% રિટેલ ટ્રેડર્સને રોવા વારો

રૂ.91,685 કરોડનું નુકસાન!

ઓપ્શન ટ્રેડિંગમાં નાના રોકાણકારોએ કમાણી ગુમાવી; અલ્ગો ટ્રેડિંગ અને મોટા કોર્પોરેશનોએ હજારો કરોડનો નફો રળ્યો

બ્રોકરેજ અને ચાર્જિસ પેટે જ રૂ.25,000 કરોડ ચૂકવ્યા

મુંબઈ, તા. 21: ભારતીય શેરબજારમાં રાતોરાત ધનવાન બનવાનું સ્વપ્ન જોતા રોકાણકારો માટે બજાર નિયમનકાર સેબીના એક નવા અભ્યાસમાં એક મોટો ખતરો જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. ફ્યુચર્સ એન્ડ ઓપ્શન સેગમેન્ટમાં વેપાર કરતા લગભગ 88 ટકા રિટેલ રોકાણકારો નાણાકીય વર્ષ 2025-26માં નોંધપાત્ર નાણાકીય નુકશાનનો સામનો કરી રહ્યા છે. આ બજારની ચમક વચ્ચે સામાન્ય માણસ પોતાની આવક ગુમાવી રહ્યો છે, ત્યારે મોટો કોર્પોરેશનો અને અલ્ગો ટ્રેડીંગમાં રોકાયેલા વિદેશી કંપનીઓ નોંધપાત્ર નફો મેળવી રહી છે.

સેબીના ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઈકોનોમિક એન્ડ પોલિસી એનાલિસીસના અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે નાણાકીય વર્ષ 2026માં રિટેલ વેપારીઓને આશરે રૂ. 91685 કરોડનું કુલ નુકશાન થયું હતું. આ સમયગાળા દરમ્યાન દરેક ટ્રેડર્સને સરેરાશ રૂ. 117 લાખનું નુકશાન થયું હતું. સૌથી ચિંતાજનક વાત એ છે કે આ નુકશાનમાંથી 92 ટકા ફક્ત ઓપ્શન્સ ટ્રેડિંગને કારણે થયું હતું. અભ્યાસ મુજબ 35 ટકા ટ્રેડર્સ પાસે કોઈ ઈક્વિટી શેર નહોતા, જ્યારે 78 ટકા લોકો પાસે રૂ. એક લાખથી ઓછા મુલ્યના પોર્ટફોલિયો હતા. ઓછી મુડી ધરાવતા આ નાના રોકાણકારો કુલ નુકશાનના 70 ટકા માટે જવાબદાર હતા.